

STATUT SOŁECTWA SARBINOWO GMINY SWARZĘDZ

Rozdział I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Sołectwo Sarbinowo jest jednostką pomocniczą Gminy Swarzędz.

§ 2

1. Niniejszy Statut określa organizację i zakres działania Sołectwa Sarbinowo, w tym:
 - a) jego zadania,
 - b) zasady i tryb wyboru organów Sołectwa oraz ich odwoływania,
 - c) uprawnienia Sołectwa względem składników mienia gminnego przekazanych mu do zarządzania,
 - d) zasady gospodarki finansowej,
 - e) zasady sprawowania nadzoru nad działalnością jego organów.
2. Ilekroć w niniejszym Statucie jest mowa o:
 - a) Gminie, należy przez to rozumieć Gminę Swarzędz,
 - b) Sołectwie, należy przez to rozumieć jednostką pomocniczą określoną w § 1 niniejszego Statutu,
 - c) Radzie Miejskiej, należy przez to rozumieć Radę Miejską w Swarzędzu,
 - d) Burmistrzu, należy przez to rozumieć Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz,
 - e) Urzędzie, należy przez to rozumieć Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu.

§ 3

1. Sołectwo obejmuje obszar, którego granice oznaczone są na mapie stanowiącej załącznik nr 1 do Statutu.
2. Siedzibą władz Sołectwa jest miejscowość Sarbinowo.

Rozdział II ZAKRES DZIAŁANIA SOŁECTWA

§ 4

1. Podstawowym celem utworzenia i działania Sołectwa jest umożliwienie Mieszkańcom pełniejszego uczestnictwa w życiu wspólnoty dla zaspokojenia ich potrzeb zbiorowych.
2. Cel określony w ust. 1 osiągany jest, między innymi, poprzez:
 - a) podejmowanie działań likwidujących spory i konflikty,
 - b) organizowanie samopomocy mieszkańców i wspólnych prac na rzecz miejsca zamieszkania, a zwłaszcza opieki nad młodzieżą i jej wychowaniem,
 - c) inicjowanie działań w zakresie pomocy społecznej,
 - d) upowszechnianie kultury, sportu i wypoczynku,
 - e) dbałość o stan środowiska naturalnego.
3. Działania, o których mowa w ustępie 2, Sołectwo może podejmować jedynie w zakresie przewidzianym przepisami prawa i niniejszym Statutem.

§ 5

1. Do zadań Sołectwa należy:
 - a) inicjowanie działań organów Gminy we wszystkich sprawach wchodzących w zakres jej zadań własnych, a mających znaczenie dla Sołectwa;
 - b) kierowanie do organów Gminy wniosków dotyczących Sołectwa;
 - c) opiniowanie – w zakresie dotyczącym Sołectwa - projektów rozstrzygnięć organów Gminy w sprawach:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy;
 - programów gospodarczych Gminy;
 - nadawania nazw ulicom i placom na terenie Sołectwa;
 - innych rozstrzygnięć, co do których o opinię zwróci się właściwy organ Gminy,
- d) konsultowanie spraw podlegających uregulowaniu w drodze przepisów gminnych, a dotyczących:
- zasad gospodarowania mieniem komunalnym położonym na terenie Sołectwa,
 - określenia ilości oraz położenia punktów sprzedaży alkoholu na terenie Sołectwa;
 - sieci przedszkoli i szkół prowadzonych przez Gminę;
 - określania zasad ruchu drogowego na drogach gminnych w obrębie Sołectwa;
 - sieci połączeń, rozmieszczenia przystanków oraz rozkładu jazdy lokalnego transportu;
 - zmiany granic i zniesienia Sołectwa;
- e) podejmowanie rozstrzygnięć w zakresie:
- zarządzania i korzystania z mienia gminnego przekazanego Sołectwu oraz rozporządzania dochodami z tego mienia w zakresie nieuregulowanym przepisami prawa miejscowego na zasadach określonych w Rozdziale V niniejszego Statutu;
 - określania przeznaczenia środków z budżetu Gminy na realizację zadań Sołectwa;
 - współpraca z radnymi Rady Miejskiej i ułatwianie im kontaktów z mieszkańcami.
2. Środki finansowe na wykonywanie zadań, o których mowa w ustępie 1 zabezpiecza budżet Gminy na zasadach określonych w Rozdziale VI niniejszego Statutu.

Rozdział III ORGANY SOŁECTWA I ICH KOMPETENCJE

§ 6

1. Organem uchwałodawczym Sołectwa jest Zebranie Wiejskie, w którym mogą uczestniczyć wszyscy mieszkańcy Sołectwa, posiadający czynne prawo wyborcze.
2. Organem wykonawczym Sołectwa jest Sołtys.

§ 7

1. Działalność Sołtysa wspomaga Rada Sołeczka.
2. Przewodniczącym Rady Sołeczkiej jest Sołtys.

§ 8

1. Kadencja Sołtysa i Rady Sołeczkiej trwa 5 lat¹ i upływa wraz z końcem kadencji Rady Miejskiej.
2. Dotychczasowy Sołtys oraz Rada Sołeczka pełnią swoje obowiązki do czasu wyboru nowych władz.

§ 9

1. Do zakresu działania Zebrania Wiejskiego należy podejmowanie uchwał we wszystkich sprawach określonych w § 5 ust. 1, za wyjątkiem spraw rozstrzyganych w indywidualnych sprawach w zakresie administracji publicznej.
2. Do wyłącznych kompetencji Zebrania Wiejskiego należy:
 - a) wybór Sołtysa i Rady Sołeczkiej oraz ich odwoływanie;

¹ Wprowadzone uchwałą nr III/50/2018 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 18.12.2018 r.,

- b) określanie liczby członków Rady Sołeckiej wybieranych na każdą kadencję;
- c) określanie przeznaczenia składników mienia komunalnego przekazanych Sołectwu oraz dochodów z tego źródła, w ramach uprawnień przyznanych Sołectwu przepisami prawa miejscowego;
- d) określanie przeznaczenia środków finansowych, wydzielonych w budżecie Gminy do dyspozycji Sołectwa, w ramach uprawnień przyznanych Sołectwu;
- e) wyrażanie stanowiska Sołectwa w sprawach określonych przepisami prawa, gdy o zajęcie stanowiska przez Sołectwo wystąpi organ Gminy.

§ 10

1. Do udziału w Zebraniu Wiejskim uprawnieni są wszyscy pełnoletni i stali mieszkańcy Sołectwa posiadający czynne prawo wyborcze w wyborach do Rady Miejskiej.
2. W wypadku, gdy Przewodniczący Zebrania Wiejskiego poweźmie wątpliwość, czy dana osoba przybyła na Zebranie Wiejskie, jest uprawniona do brania w nim udziału, może zażądać okazania dokumentu wykazującego to prawo, stosownie do § 27 ust. 2.

§ 11

Uprawnienie do udziału w Zebraniu Wiejskim obejmuje następujące prawa:

- a) inicjatywy uchwałodawczej;
- b) udziału w dyskusji nad sprawami objętymi porządkiem obrad;
- c) zadawania pytań Sołtysowi, członkom Rady Sołeckiej oraz obecnym na zebraniu przedstawicielom Gminy;
- d) żądania utrwalenia w protokole własnych czynności, wymienionych w pkt a-c;
- e) udziału w głosowaniu;
- f) zgłaszania kandydatur i kandydowania na Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej.

§ 12

1. O ile Statut niniejszy nie stanowi inaczej, Zebranie Wiejskie zwoływane jest przez Sołtysa.
2. Sołtys zwołuje Zebranie Wiejskie:
 - a) z własnej inicjatywy;
 - b) na żądanie organów Gminy;
 - c) na żądanie Rady Sołeckiej;
 - d) na wniosek przynajmniej 1/10 uprawnionych do udziału w Zebraniu Wiejskim.

§ 13

1. Obradom Zebrania Wiejskiego przewodniczy Sołtys chyba, że Zebranie Wiejskie wybierze innego przewodniczącego.
2. Zebranie Wiejskie, którego porządek obrad przewiduje wybór lub odwołanie Sołtysa lub Rady Sołeckiej, bądź członków albo członka Rady Sołeckiej, prowadzi Burmistrz lub osoba przez niego upoważniona, przy czym nie może nią być Sołtys ani członek Rady Sołeckiej, ani kandydaci do tych organów.

§ 14

Przewodniczący Zebrania Wiejskiego:

- a) przygotowuje projekt porządku obrad;
- b) prowadzi obrady;
- c) zapewnia obsługę techniczno-biurową Zebrania i czuwa nad rzetelnością sporządzanego z niego protokołu;
- d) decyduje o kolejności zabierania głosu przez poszczególnych mówców;
- e) określa czas wystąpienia jednego mówcy, jeżeli zajdzie taka konieczność;
- f) udziela i odbiera głos poszczególnym mówcom;
- g) zamyka dyskusję nad poszczególnymi punktami obrad;

- h) czuwa nad zachowaniem porządku i spokoju podczas obrad i głosowania;
- i) przeprowadza głosowanie, a w razie potrzeby powołuje w tym celu komisję skrutacyjną;

§ 15

1. Zebranie Wiejskie odbywa się i może podejmować uchwały o ile weźmie w nim udział przynajmniej 1/10 uprawnionych osób, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Podejmowanie uchwał dotyczących wyboru i odwołania sołtysa i Rady Sołeckiej, bądź członka Rady Sołeckiej, wymaga obecności co najmniej 1/5 uprawnionych do głosowania mieszkańców Sołectwa
3. W wypadku, gdy w wyznaczonym terminie w Zebraniu Wiejskim nie uczestniczy liczba osób tworzących określone w ust. 1 lub 2 quorum, Przewodniczący niezwłocznie wyznacza drugi termin po 15 minutach.
4. W drugim terminie Zebranie Wiejskie obraduje i podejmuje uchwały bez względu na liczbę osób uprawnionych.

§ 16

1. O ile ustawy lub niniejszy Statut nie stanowią inaczej, uchwały Zebrania Wiejskiego zapadają w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów.
2. W sprawach nie uregulowanych niniejszym Statutem, do trybu obrad Zebrania Wiejskiego stosuje się odpowiednio „Regulamin Rady Miejskiej w Swarzędzu”.

§ 17

1. Sołtys wykonuje uchwały Zebrania Wiejskiego oraz inne zadania określone przepisami prawa i uchwałami organów Gminy.
2. Do obowiązków Sołtysa należy w szczególności:
 - a) zwoływanie Zebrań Wiejskich;
 - b) przygotowywanie projektów uchwał Zebrania Wiejskiego;
 - c) wykonywanie uchwał Zebrania Wiejskiego;
 - d) reprezentowanie Sołectwa;
 - e) zwoływanie posiedzeń Rady Sołeckiej i przewodniczenie jej obradom oraz organizowanie pracy Rady Sołeckiej;
 - f) wykonywanie uchwał organów Gminy;
 - g) współdziałania z radnymi w celu ułatwiania im kontaktu z Mieszkańcami;
 - h) wykonywanie zadań wynikających z przepisów szczególnych;
 - i) wykonywanie innych zadań powierzonych przez organy Gminy.

§ 18

1. Rada Sołeczka składa się z 3 do 7 osób oraz Sołtysa.
2. Do zadań Rady Sołeckiej należy wspomaganie działań Sołtysa, a w szczególności:
 - a) przygotowanie Zebrań Wiejskich;
 - b) inicjowanie działań społecznie użytecznych oraz koordynacja takich działań;
 - c) wyrażanie opinii w sprawach przekazanych do zaopiniowania Radzie Sołeckiej przez Zebranie Wiejskie lub Sołtysa;
 - d) organizowanie wykonania uchwał Zebrań Wiejskich,
 - e) upowszechnianie treści uchwał podjętych przez Zebranie Wiejskie.

§ 19

1. Sołtys oraz członkowie Rady Sołeckiej są bezpośrednio odpowiedzialni przed Zebraniem Wiejskim i mogą być przez Zebranie Wiejskie odwołani przed upływem kadencji, jeżeli nie wykonują swych obowiązków, naruszają postanowienia statutu, dopuścili się naruszenia przepisów prawa, bądź utracili zaufanie Mieszkańców.
2. Głosowanie nad odwołaniem Sołtysa lub członków Rady Sołeckiej może się odbyć

jedynie na umotywowany wniosek Mieszkańców.

3. Głosowanie nad odwołaniem winno być podjęte po wysłuchaniu zainteresowanego.
4. Głosowanie nad odwołaniem przeprowadza się w sposób tajny.
5. Zebranie wiejskie, na którym ma odbyć się głosowanie nad odwołaniem Sołtysa zwołuje Burmistrz.
6. W przypadku odwołania bądź rezygnacji Sołtysa, Burmistrz zwołuje Zebranie Wiejskie w celu dokonania wyboru nowego Sołtysa nie później niż w terminie trzech miesięcy po zaprzestaniu pełnienia funkcji przez dotychczasowego sołtysa.

§ 20

1. Sołtys pełni swą funkcję społecznie.
2. Sołtysowi przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży, na warunkach określonych przez organy Gminy.
3. Sołtys korzysta z ochrony prawnej przysługującej funkcjonariuszom publicznym.
4. Sołtys obowiązany jest do przechowywania przez cały okres kadencji protokołów z obrad wraz z uchwałami Zebrania Wiejskiego podjętymi w trakcie jej trwania oraz przekazania ich swojemu następcy najpóźniej w terminie 14 dni od daty zakończenia sprawowania funkcji.
5. Nowo wybrany Sołtys ma obowiązek przechowywania do końca swojej kadencji otrzymanych od swojego poprzednika protokołów z obrad wraz z uchwałami Zebrania Wiejskiego, po którym to czasie przekazuje je Burmistrzowi.

§ 21

Sołtys zapraszany jest na sesje Rady Miejskiej i przysługuje mu prawo przedstawienia stanowiska Sołectwa w sprawie będącej przedmiotem obrad Rady Miejskiej, a dotyczącej Sołectwa.

§ 22

Obsługę administracyjną i prawną Sołectwa zapewnia Urząd.

Rozdział IV ZASADY I TRYB WYBORU SOŁTYSA I RADY SOŁECKIEJ

§ 23

1. Wybory Sołtysa są dokonywane w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej ilości kandydatów zgłaszanych przez stałych mieszkańców Sołectwa – uczestników Zebrania Wiejskiego.
2. Sołtysem zostaje ten z kandydatów, który uzyska największą liczbę głosów.
3. W przypadku równej liczby głosów przeprowadza się ponowne głosowanie pomiędzy kandydatami, którzy otrzymali tą samą liczbę głosów. Sołtysem zostaje ten kandydat, który uzyskał najwyższą liczbę głosów.

§ 24

1. Wybory członków Rady Sołeckiej są dokonywane w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej ilości kandydatów zgłaszanych przez stałych mieszkańców Sołectwa – uczestników Zebrania Wiejskiego.
2. Przed przystąpieniem do głosowania Zebranie Wiejskie określa uchwałą dokładną liczbę członków Rady Sołeckiej, stosowanie do postanowień § 18 ust. 1.
3. Wybranymi zostają ci z kandydatów, którzy uzyskali największą liczbę głosów.
4. W przypadku równej liczby głosów przeprowadza się ponowne głosowanie pomiędzy kandydatami, którzy otrzymali tą samą liczbę głosów. Członkiem Rady Sołeckiej zostaje ten kandydat, który uzyskał najwyższą liczbę głosów.

§ 25

Wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej przeprowadzane są w terminie i miejscu określonym przez Burmistrza w drodze zarządzenia. Termin ten nie może przypadać później niż sześć miesięcy po terminie ogłoszenia przez Państwową Komisję Wyborczą wyników wyborów do Rady Miejskiej.

§ 26

1. W celu przeprowadzenia wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej, Zebranie Wiejskie powołuje komisję skrutacyjną składającą się z 3 do 7 osób.
2. Do zadań Komisji należy:
 - a) rejestrowanie kandydatur na Sołtysa i członków Rady Sołeckiej;
 - b) obliczanie głosów oddawanych na poszczególne kandydatury;
 - c) czuwanie nad prawidłowym przebiegiem głosowania;
 - d) ustalenie i podanie do wiadomości Zebrania Wiejskiego wyników głosowania i wyborów.
3. Komisja wybiera ze swego grona przewodniczącego.
4. Członkiem Komisji nie mogą zostać osoby, które kandydują na stanowisko Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej, lub których małżonkowie, zstępni bądź wstępni oraz rodzeństwo są kandydatami na takie stanowiska.
5. Protesty w sprawie trybu i formy przeprowadzenia wyborów zainteresowany może składać do Rady Miejskiej w terminie siedmiu dni od ogłoszenia ich wyników. Rada Miejska rozstrzyga o proteście stosując odpowiednio przepisy §35 niniejszego Statutu.

§ 27

1. Kandydatury na stanowisko Sołtysa i członków Rady Sołeckiej może zgłosić każdy z uczestników Zebrania Wiejskiego.
2. Uprawnionymi do kandydowania są wyłącznie osoby wpisane do spisu wyborców w Urzędzie Miasta i Gminy w Swarzędzu z tytułu zamieszkania w Sołectwie.

Rozdział V MIENIE SOŁECTWA

§ 28

1. Sołectwu może być przekazana do samodzielnego użytkowania część mienia komunalnego znajdującego się na terenie sołectwa na zasadach określonych w ust. 2-9.
2. Przekazanie mienia gminnego Sołectwu następuje zarządzeniem Burmistrza na wniosek Rady Sołeckiej.
3. W razie przekazania Sołectwu wyodrębnionej części mienia komunalnego, Sołectwo w imieniu Gminy poprzez swoje organy prowadzi zarząd, administrację i gospodarkę tymi składnikami mienia na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Burmistrza.
4. Czynności określone w ust. 3 dotyczą zwykłego zarządu mieniem, przez który należy rozumieć:
 - a) załatwianie spraw bieżących wiążących się z eksploatacją mienia,
 - b) utrzymywanie mienia w stanie nie pogorszonym w zakresie jego aktualnego przeznaczenia,
 - c) czerpanie korzyści z mienia.
5. Umowy podpisywane w związku z czynnościami określonymi w ust. 3, a mogące spowodować powstanie zobowiązań finansowych Gminy wymagają dla swej ważności kontrasygnaty Skarbnika Gminy.
6. Burmistrz sprawuje nadzór nad prawidłowością wykorzystania mienia Gminy, przekazanego Sołectwu do zarządzania.
7. W przypadku stwierdzenia, że mienie przekazane Sołectwu jest nienależycie wykorzystywane, Burmistrz uchyla decyzję o przekazaniu mienia, o której mowa w

- ust. 2.
8. Czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu wymagają zgody odpowiednich organów Gminy.
 9. Za czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu uważa się w szczególności:
 - a) wydzierżawianie lub wynajmowanie nieruchomości na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony
 - b) zbycie i obciążanie nieruchomości,
 - c) wyrażenie zgody na dokonanie podziału nieruchomości,
 - d) wyrażenie zgody na wznoszenie budynków na nieruchomości,
 - e) wyrażenie zgody na zmianę sposobu użytkowania nieruchomości lub jej części.

Rozdział VI GOSPODARKA FINANSOWA SOŁECTWA

§ 29

Sołectwo dysponuje środkami finansowymi wydzielonymi w budżecie Gminy na realizację zadań określonych niniejszym Statutem zwanymi Funduszem Sołectwa.

§ 30

1. Obsługę finansową Sołectwa zapewnia Urząd, a kontrolę gospodarki finansowej sprawuje Skarbnik Gminy.
2. Na podstawie uchwały Zebrania Wiejskiego Sołectwo wydatkuje przydzielane środki na cele w niej określone.
3. Środki Sołectwa powinny być wydatkowane w sposób celowy i racjonalny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów przy możliwie najmniejszym zaangażowaniu środków.
4. Przy wydatkowaniu środków organy Sołectwa zobowiązane są do przestrzegania zasad wynikających z ogólnie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności przepisów ustawy o gospodarce finansowej, o rachunkowości i ustawy o zamówieniach publicznych.

§ 31

W sprawach związanych z gospodarką finansową Sołectwa mają zastosowanie zasady prowadzenia gospodarki finansowej określone w Statucie Gminy oraz uchwałach Rady Miejskiej.

§ 32

W celu wydzielenia w budżecie Gminy środków niezbędnych na realizację zadań Sołectwa, Sołtys w terminie do 30 września każdego roku przedkłada Burmistrzowi preliminarz dochodów i wydatków na rok następny.

Rozdział VII NADZÓR NAD DZIAŁALNOŚCIĄ SOŁECTWA

§ 33

1. Organami nadzoru nad działalnością Sołectwa są: Rada Miejska i Burmistrz.
2. Sołtys dostarcza Burmistrzowi odpisy przyjętych przez organy Sołectwa uchwał w terminie 14 dni od ich podjęcia.

§ 34

1. Organy nadzoru mają prawo żądania niezbędnych informacji, danych i wyjaśnień dotyczących funkcjonowania Sołectwa oraz uczestniczenia w posiedzeniach organów sołectwa bez prawa głosowania oraz biernego prawa wyborczego.
2. Do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 wymienione organy mogą delegować swych przedstawicieli.

§ 35

1. Uchwała Zebrania Wiejskiego sprzeczna z prawem jest nieważna.

2. O stwierdzeniu nieważności uchwały Zebrania Wiejskiego na skutek niezgodności z prawem decyduje w terminie 30 dni od jej dostarczenia Burmistrz samodzielnie lub na wniosek:
 - a) Sołtysa,
 - b) osoby uprawnionej do uczestnictwa w Zebraniu Wiejskim,
 - c) osoby, której interes prawny został uchwałą taką naruszony.
3. Organom Sołectwa przysługuje prawo odwołania do Rady Miejskiej od decyzji Burmistrza, o której mowa w ust. 2 w terminie 30 dni od daty otrzymania decyzji. Rada Miejska rozpatruje odwołanie na swym najbliższym posiedzeniu, a jeśli jest to niemożliwe, na posiedzeniu następnym. Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej jest ostateczne.

§ 36

1. Uchwała Zebrania Wiejskiego rażąco naruszająca zasadę celowości, gospodarności lub rzetelności może być uchylona przez Burmistrza po zapoznaniu się ze stanowiskiem Sołtysa. Przepis § 35 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
2. W wypadku określonym w ust. 1 Burmistrz może wstrzymać wykonanie uchwały do czasu rozstrzygnięcia przez Radę Miejską podjętego w trybie przewidzianym w § 35 ust. 3.

Rozdział VIII POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 37

O połączeniu, podziale i zniesieniu Sołectwa, a także zmianie jego granic, nazwy i siedziby władz Sołectwa decyduje Rada Miejska w drodze odrębnej uchwały z zachowaniem postanowień § 65 ust. 1 Statutu Gminy.

§ 38

1. Zmian Statutu Sołectwa dokonuje Rada Miejska na wniosek Rady Sołeckiej lub Burmistrza z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Do przyjęcia zmiany Statutu Sołectwa na wniosek Burmistrza wymagana jest opinia Rady Sołeckiej.
3. Przepisy ust. 1 i 2 nie wyłączają obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym /tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r., nr 142, poz. 1591 z późn. zmianami/.
4. W wypadku wniosku Rady Sołeckiej lub Burmistrza o zmianę Statutu Sołectwa Przewodniczący Rady Miejskiej zobowiązany jest zamieścić złożony projekt w porządku obrad nie później niż w ciągu trzech miesięcy od daty jego złożenia.

§ 39

Statut niniejszy podlega opublikowaniu w sposób przewidziany dla publikowania przepisów gminnych.